

EUROPAPARLAMENTET

2004

2009

Utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling

6.7.2009

MEDDELANDE TILL LEDAMÖTERNA

Angående: **KOMMITTÉSYSTEMET**

Inledning: Vad innebär kommittésystemet?

På samma sätt som medlemsstaterna har gjort i sina lagstiftningssystem har även Europaparlamentet utarbetat ett system för genomförandeåtgärder, eftersom allt inte kan beslutas av lagstiftaren i de grundläggande rättsakterna. Som EU:s verkställande organ ansvarar kommissionen för antagandet av sådana genomförandeåtgärder (se artikel 202 i EG-fördraget). Denna uppgift delegeras inom kommissionen till specialiserade kommittéer, i vilka de experter som sänts ut från medlemsstaternas ministerier sammanträder regelbundet. Det är detta kommittésystem som avses när man talar om de olika kommittéförfarandena för beslut om genomförandeåtgärder.

I varje grundläggande rättsakt fastställs att befogenheterna i fråga om (de specifika) genomförandeåtgärderna ska delegeras till en (eller flera) specialiserade kommittéer, som ska tillämpa ett eller flera av de särskilda förfaranden som anges i beslutet om kommittéförfarandena.¹

Förfarandena

Beslutet om kommittéförfarandena från 1999 innehåller tre förfaranden (det rådgivande förfarandet, förvaltningsförfarandet och det föreskrivande förfarandet).

¹ Rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter (EGT L 184, 17.7.1999, s. 23; konsoliderad version i EUT C 255, 21.10.2006, s. 4).

- Det **rådgivande förfarandet** ger kommissionen rätten att fatta beslut (efter beaktande av kommitténs yttrande).
- **Förvaltningsförfarandet** innebär att rådet kan fatta ett annat beslut om kommittén avger ett negativt yttrande. Rådet kan emellertid inte motsätta sig den åtgärd som kommissionen har föreslagit. Förvaltningsförfarandet är vanligast för genomförandeåtgärder inom jordbrukspolitiken.
- Det **föreskrivande förfarandet** är mer restriktivt för kommissionen. Om kommittén inte godkänner förslaget till åtgärd, kan rådet motsätta sig förslaget (med kvalificerad majoritet).

Europaparlamentet har upprepade gånger efterlyst bättre kontrollmöjligheter när det gäller rättsakter som omfattas av kommittésystemet, dvs. rättsakter som antas enligt **medbeslutandeförfarandet**. År 2006 infördes ett nytt förfarande, det s.k. **föreskrivande förfarandet med kontroll** (artikel 5a i beslutet om kommittéförfarandena).

Detta förfarande ska tillämpas på alla åtgärder ”av allmän räckvidd” vilka är avsedda att ändra ”icke väsentliga delar” av den grundläggande rättsakten¹ (som antagits enligt medbeslutandeförfarandet).

I enlighet med det föreskrivande förfarandet med kontroll har Europaparlamentet, med en majoritet av sina ledamöter, rätt att motsätta sig ett kommissionsbeslut om parlamentet inte godkänner innehållet i åtgärden (se även artikel 88 i arbetsordningen).

Vad innebär kommittésystemet i praktiken?

Kommissionen överlämnar regelbundet alla förslag till åtgärder som omfattas av kommittésystemet samt tillhörande uppgifter till Europaparlamentet. Generaldirektoratet för parlamentets ledning vidarebefordrar förslaget till det utskott som är ansvarigt utskott för den aktuella grundläggande rättsakten (och till de rådgivande utskotten). Utskottssekretariatet vidarebefordrar uppgifterna till ledamöterna och de politiska gruppernas handläggare.

För utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling har de flesta åtgärder som omfattas av kommittésystemet hittills gällt förvaltningsförfarandet; enligt detta förfarande ska Europaparlamentet endast underrättas om dessa åtgärder.

Flera åtgärder (ofta i fråga om lagstiftning om livsmedelssäkerhet) ger Europaparlamentet ”kontrollrätt” enligt det föreskrivande förfarandet. Enligt artikel 8 i beslut 1999/468/EC kan Europaparlamentet (**inom en månad**) anta en resolution i vilken parlamentet uttrycker sin uppfattning att de aktuella åtgärderna skulle **överskrida de genomförandebefogenheter** som kommissionen tilldelas i den grundläggande rättsakten. Om jordbruksutskottet är ansvarigt utskott ska dess sekretariat fastställa en tidsfrist för förslag om en sådan invändning mot åtgärden.

De åtgärder som omfattas av det nya föreskrivande förfarandet med kontroll ger Europaparlamentet effektiva kontrollrättigheter (och ansvar). Om en majoritet av dess ledamöter antar en resolution i vilken man motsätter sig åtgärden, ska åtgärden inte antas av

¹ Se artikel 2.2 i beslut 1999/468/EG, ändrat genom beslut 2006/512/EG.

kommissionen, som sedan kan lägga fram ett ändrat förslag till åtgärd eller ett lagstiftningsförslag.

I allmänhet har Europaparlamentet **tre månader** på sig för att motsätta sig ett förslag till åtgärd. I en grundläggande rättsakt får det i vederbörligen motiverade undantagsfall föreskrivas att tidsfristerna ska förlängas eller förkortas. Utskottssekretariatet ska när det sänder förslaget till åtgärd till ledamöterna fastställa en lämplig tidsfrist för reaktioner för att det ska vara möjligt att följa det förfarande som anges i artikel 88 i arbetsordningen inom den fastställda perioden.

(Obs! Sedan det föreskrivande förfarandet med kontroll började tillämpas har Europaparlamentet antagit två formella resolutioner i vilka parlamentet motsätter sig förslag till åtgärder enligt detta förfarande.¹)

Ytterligare information:

Enheten för förlikning och medbeslutande (GD IPOL) har offentliggjort en detaljerad handbok för ledamöterna om tillämpningen av kommittéförfarandet.

Referenser:

- Rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter (konsoliderad version).
- Överenskommelsen mellan Europaparlamentet och kommissionen om tillämpningsföreskrifter till rådets beslut 1999/468/EG, om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter, ändrat genom beslut 2006/512/EG (EUT C 143, 10.6.2008, s.1).
- Europaparlamentets arbetsordning, artikel 88.

I Lissabonfördraget finns det en bestämmelse som uttryckligen reglerar hanteringen av s.k. delegerade akter som ändrar eller kompletterar icke väsentliga delar i en lagtext (denna bestämmelse kommer att ersätta det föreskrivande förfarandet med kontroll). Det nuvarande förfarandet kommer dock att fortsätta att gälla för sådana åtgärder som grundar sig på befintlig lagstiftning. Dessutom innehåller Lissabonfördraget en möjlighet att överföra genomförandebefogenheter till kommissionen genom en förordning som antas i enlighet med medbeslutandeförfarandet.

Jordbruksutskottets sekretariat och kollegerna vid enheten för förlikning och medbeslutande lämnar gärna ytterligare information.

¹ En resolution av den 16 december 2008 om tekniska bestämmelser om riskhantering och en resolution av den 6 maj 2009 om energimärkning av teveapparater.